

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκ-
παίδευσης Στερεάς Ελλάδας
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Εύβοιας
Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λουκά

Ενοποιημένο Μνημόνιο Ενεργειών

*για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου,
Πυρκαγιών, Ακραίων Καιρικών Φαινομένων, Τεχνολογικών
Καταστροφών και ΧΒΡΠ περιστατικών
στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λουκά*

Σχολ. έτος 2023-2024

Ομάδα Σύνταξης:

Αρβανίτης Αναστάσιος (Διευθυντής)

Εγκρίθηκε με την υπ. αριθ. Πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	5
2	Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό.....	5
2.1	Ενέργειες Πριν το Σεισμό	5
2.1.1	Γενικά Στοιχεία.....	5
2.2	Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σχολείου.....	6
2.2.1	Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου	
2.2.2	Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου.....	7
2.2.3	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών.....	8
2.2.4	Ομάδα Πυρασφάλειας & Ελέγχου Δικτύων	8
2.2.5	Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία.....	9
2.2.6	Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου.....	9
2.2.7	Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς	10
2.2.8	Ομάδα Υποστήριξης ΑμεΑ.....	10
2.3	Συμμετοχή Μαθητών	11
2.4	Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητων.....	11
2.5	Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού	13
2.5.1	Ενέργειες Εκπαιδευτικών και Διοίκησης.....	13
2.5.2	Ενέργειες Μαθητών	13
2.5.3	Ενέργειες Επισκεπτών	14
2.6	Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού	14
2.6.1	Ενέργειες Διευθυντή / Υποδιευθύντριας	14
2.6.2	Ενέργειες Εκπαιδευτικών	14
2.6.3	Ενέργειες Μαθητών	15
2.6.4	Ενέργειες Επισκεπτών	16
2.6.5	Ενέργειες Ομάδων	16
3	Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας.....	18
3.1	Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας.....	18
3.2	Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος	20
4	Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου.....	20
5	Αξιολόγηση Άσκησης.....	21
6	Ενέργειες σε περίπτωση πυρκαγιάς	22
6.1	Ενέργειες την ώρα της πυρκαγιάς:.....	22

6.1.1	Πυρκαγιά την ώρα του μαθήματος	22
6.1.2	Πυρκαγιά σε ώρα διαλείμματος.....	23
6.2	Ενέργειες μετά την πυρκαγιά	23
6.3	Μετά από κάθε πυρκαγιά:	24
7	Ο χώρος συγκέντρωσης	25
8	Ενημέρωση Μαθητών - Εκπαιδευτικών - Γονέων.....	25
9	Πλημμύρες	25
9.1	Οδηγίες Προστασίας για τις πλημμύρες.	26
10	Έντονα καιρικά φαινόμενα	27
10.1	Θυελλώδεις άνεμοι	27
10.2	Καταιγίδες	27
10.3	Χαλαζόπτωση	28
10.4	Χιονόπτωση / Δριμύ ψύχος	28
10.5	Παγετός.....	29
10.6	Καύσωνας.....	29
10.7	Κατολισθήσεις / Καθιζήσεις.....	29
10.8	Γενικές Οδηγίες	30
11	Τεχνολογικά ατυχήματα	30
11.1	Οδηγίες αντιμετώπισης τεχνολογικών ατυχημάτων.....	31
12	ΧΒΡΠ (Χημικά, Βιολογικά, Ραδιενεργά, Πυρηνικά) συμβάντα	33
13	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	36
13.1	Διαδικασία Εκκένωσης της Σχολικής Μονάδας	36
13.1.1	Σκαρίφημα κτιριακών χώρων 2 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αλιβερίου με επισημανση οδών διαφυγής	36
13.1.2	Κάτοψη αύλειου χώρου και χώρων συγκέντρωσης.....	38
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	38
13.2	Πίνακας Μέτρων Αντισεισμικής Προστασίας - Ανάρτηση σε αίθουσες	39
14	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	39
14.1	Πίνακας εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού	39
14.2	Πίνακας Ομάδων Εργασίας	41
15	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ	42
15.1	Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας	42
16	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε	43
16.1	Επισημάνσεις προς τους γονείς/ κηδεμόνες των μαθητών.....	43

17	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ.....	44
17.1	Δελτίο αυτοψίας για τον έλεγχο μη δομικής τρωτότητας κτιρίων	44
18	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ	46
18.1	Ερωτηματολόγιο αποτίμησης άσκησης ετοιμότητας	46
20	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η.....	48
20.1	Χρήσιμα Τηλέφωνα.....	48
20.2	Καταγραφή εξοπλισμού και μέσων	48

1 Εισαγωγή

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση από άποψη σεισμικότητας στην Ευρώπη και την έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η μείωση των επιπτώσεων των σεισμών μπορεί να επιτευχθεί εάν οι πολίτες έχουν ενημερωθεί σχετικά με τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας που πρέπει να λάβουν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό. Σε ότι αφορά στη σχολική κοινότητα, καθοριστικής σημασίας είναι η ανάπτυξη αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές με τη διαρκή ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευσή τους.

Στην κατεύθυνση της εκπόνησης του Αντισεισμικού Σχεδιασμού της σχολικής μας μονάδας για το παρόν σχολικό έτος θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- σύνταξη ή/και επικαιροποίηση του ήδη υπάρχοντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου
- διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό
- ενημέρωση των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των γονέων και κηδεμόνων.

2 Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό

Το παρόν Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λουκά, συντάχθηκε με ευθύνη του Διευθυντή του Σχολείου **Αρβανίτη Αναστάσιου**, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ο.Α.Σ.Π. και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και αφορά στη σχολική περίοδο 2023-24

Το Σχέδιο αυτό, το οποίο περιγράφει τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου της σχολικής μας μονάδας (πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από σεισμό), θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής αυτής χρονιάς οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

2.1 Ενέργειες Πριν το Σεισμό

2.1.1 Γενικά Στοιχεία

1. Την ευθύνη εκπόνησης του Σχολικού Αντισεισμικού Σχεδιασμού έχει ο Διευθυντής του Σχολείου μας, ο οποίος στη συνέχεια θα το υποβάλει στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας/Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Αντισεισμικός Σχεδιασμός επικαιροποιείται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς και όποτε άλλοτε κριθεί αναγκαίο.
2. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της εφαρμογής του Σχεδίου και κυρίως για το μέρος των ενεργειών που τους αναλογούν, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κάθε σεισμικό συμβάν ή άσκηση ετοιμότητας.
3. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών συμμετέχει στις δοκιμαστικές εφαρμογές του Σχεδίου και κάνει σχετικές προτάσεις για την επικαιροποίηση και τη βελτίωσή του.

4. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών θα εγκρίνει μετά από πρόταση του Διευθυντή τη σύνθεση των ομάδων εργασίας που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο και οι οποίες θα μεριμνήσουν για τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στο Σχολείο μας.

2.2 Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σχολείου

Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου:

- ενημερώνονται για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου και ειδικότερα για το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και το μελετούν ώστε να γνωρίζουν τα καθήκοντά τους.
- εκπαιδεύονται και εκπαιδεύουν και τους μαθητές σχετικά με τις ενέργειες που προβλέπονται για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό, συμμετέχοντας στις προβλεπόμενες ασκήσεις ετοιμότητας.
- μεριμνούν για τη βελτίωση του Σχεδίου κάνοντας σχετικές προτάσεις.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των σεισμικών συμβάντων, στο παρόν Σχέδιο προβλέπονται ενδεικτικά οι ακόλουθες ομάδες εργασίας:

α/α	Ομάδες Εργασίας
1.	Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου
2.	Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό
3.	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών
4.	Ομάδα Πυρασφάλειας & Ελέγχου Δικτύων
5.	Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία
6.	Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου
7.	Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς
8.	Ομάδα Υποστήριξης Ατόμων με Αναπηρία

2.2.1 Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου

Γενικός υπεύθυνος:

Ο Διευθυντής του σχολείου με τον αναπληρωτή του

Αρμοδιότητες:

- Υλοποίηση του Αντισεισμικού Σχεδιασμού του σχολείου.
- Ευθύνη εκπόνησης του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και συντονισμού όλων των σχετικών ενεργειών.
- Ευθύνη για εκπαίδευση, προετοιμασία & συντονισμό του προσωπικού και των μαθητών.
- Ευθύνη πραγματοποίησης των απαραίτητων Ασκήσεων Ετοιμότητας, καταγραφής τους στο Ημερολόγιο του Σχολείου και αξιολόγησής τους.

- Υποβολή του Σχεδίου στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας/ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μετά την έγκρισή του από το εκπαιδευτικό προσωπικό κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης.
- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια του σχετικού ελέγχου από την Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου (περισσότερα στην επόμενη παράγραφο), καθώς και τις προτάσεις των υπολοίπων Ομάδων Εργασίας - εκπαιδευτικών.
- Γνωστοποίηση στους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών της διαδικασίας διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου όταν το σχολείο είναι σε λειτουργία. Ενημέρωσή τους για τον προαποφασισμένο χώρο καταφυγής και για τις δικές τους ενέργειες μετά από ένα σεισμικό συμβάν, σχετικά με την παραλαβή των παιδιών τους από το χώρο καταφυγής του σχολείου, εάν αποφασιστεί από τους αρμοδίους φορείς η διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

2.2.2 Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου

Αρμοδιότητες:

- Εκπόνηση του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό.
- Διενέργεια τακτικού ελέγχου των χώρων του κτιρίου κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και καταγραφή των ελλείψεων που παρατηρούνται σχετικά με την τήρηση βασικών προϋποθέσεων για την εφαρμογή του Σχεδίου όπως:
 - Ανάρτηση του Σχεδίου στις αίθουσες, στους διαδρόμους, στο χώρο εισόδου του σχολείου κ.λπ.
 - Επισήμανση των οδεύσεων διαφυγής και των εξόδων του κτιρίου.
 - Εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στις οδούς διαφυγής και τις εξόδους του κτιρίου.
 - Προμήθεια απαραίτητων εφοδίων όπως: βασικά είδη παροχής πρώτων βοηθειών, τηλεβόας, ραδιόφωνο με μπαταρίες, κ.λπ.
 - Επισήμανση και άρση των επικινδυνοτήτων στους χώρους του σχολείου.
 - Επιλογή του χώρου καταφυγής των μαθητών. Ο πρώτος χώρος καταφυγής είναι συνήθως το προαύλιο του σχολείου. Θα πρέπει όμως να επιλεγεί και ένας δεύτερος, κοντινός χώρος καταφυγής (πάρκο, πλατεία κ.λπ.) που να μπορεί να αξιοποιηθεί σε περίπτωση που το προαύλιο καταστεί ακατάλληλο. Για την επιλογή αυτού του δεύτερου χώρου καταφυγής μπορεί να γίνει ερώτημα στο Δήμο (Τμήμα Πολιτικής Προστασίας) για το ποιοι είναι οι κοντινοί στο σχολείο χώροι καταφυγής.
 - Ενημέρωση των εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων – κηδεμόνων για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου, σε συνεργασία με το Διευθυντή.
 - Επικαιροποίηση των στοιχείων των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών. Δημιουργία σχετικών καταλόγων και τοποθέτησή τους σε ειδικό φάκελο σε συγκεκρι-

- μήνη θέση εντός του Γραφείου του Διευθυντή ή και σε κάθε αίθουσα (εάν είναι δυνατόν), ώστε να έχει άμεση πρόσβαση ο εκπαιδευτικός.
- Μέριμνα για πρόσβαση στους κεντρικούς διακόπτες ηλεκτροδότησης κ.ά.
- Συνεχής ενημέρωση και επικαιροποίηση των γνώσεών τους από τον Ο.Α.Σ.Π., σε θέματα που αφορούν στις ενέργειες αντισεισμικής προστασίας.
- Πραγματοποίηση, σε συνεργασία με το Διευθυντή των προβλεπόμενων ασκήσεων ετοιμότητας και αξιολόγησή τους.
- Ενημέρωση του Διευθυντή του Σχολείου για τις καταγεγραμμένες ελλείψεις και κατάθεση προτάσεων για λήψη μέτρων.

2.2.3 Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών

Η Ομάδα αυτή συγκροτείται από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής και τους εκπαιδευτικούς που έχουν επιμορφωθεί σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών. Εάν δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός εκπαιδευτικών που να γνωρίζουν θέματα Παροχής Πρώτων Βοηθειών θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα για επιμόρφωση από τους αρμόδιους φορείς.

Αρμοδιότητες:

- Μέριμνα για την πληρότητα του φαρμακευτικού υλικού και ενημέρωση του Διευθυντή για την ανάγκη προμήθειας απαραίτητων υλικών.
- Ενημέρωση σχετικά με το χώρο αποθήκευσης του φαρμακευτικού υλικού της σχολικής μονάδας.
- Ενημέρωση των μελών της Ομάδας, κατά προτεραιότητα, για θέματα παροχής πρώτων βοηθειών.
- Μέριμνα για την ενημέρωση των ιδίων και των συναδέλφων τους σε θέματα παροχής πρώτων βοηθειών (με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή), συνδιοργανώνοντας ημερίδες ή σεμινάρια με τον αρμόδιο φορέα της Πολιτείας για σχετικά θέματα. Όλοι οι εκπαιδευτικοί του Σχολείου πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές οδηγίες Πρώτων Βοηθειών.
- Παροχή πρώτων βοηθειών σε μαθητές ή μέλη του προσωπικού του σχολείου σε περίπτωση τραυματισμού τους κατά τη διάρκεια της καθημερινής λειτουργίας του σχολείου.

2.2.4 Ομάδα Πυρασφάλειας & Ελέγχου Δικτύων

Αρμοδιότητες πυρασφάλειας:

- Ενημέρωση σχετικά με τα μέσα πυρόσβεσης της σχολικής μονάδας.
- Προμήθεια των απαραίτητων μέσων πυρόσβεσης και μέριμνα για την τοποθέτησή τους στο σχολικό κτίριο.
- Τακτικός έλεγχος της κατάστασης των πυροσβεστικών μέσων και του καυστήρα της κεντρικής θέρμανσης και υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για τη βελτίωση της λειτουργίας τους.

- Γνώση της χρήσης των μέσων πυρόσβεσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Μέριμνα για την ενημέρωση των ιδίων και των συναδέλφων τους σε θέματα πυρόσβεσης συνδιοργανώνοντας ημερίδες με τον αρμόδιο φορέα της Πολιτείας, καθώς και εκπαίδευσή τους στη χρήση των πυροσβεστικών μέσων, μέσω πρακτικής εφαρμογής. Όλο το προσωπικό του Σχολείου πρέπει να γνωρίζει τις βασικές οδηγίες πυροπροστασίας και τη χρήση των πυροσβεστικών μέσων, γιατί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης υπεύθυνος για την κατάσβεση τυχόν μικροεστίας είναι όποιος είναι πιο κοντά σε αυτήν.

Αρμοδιότητες ελέγχου δικτύων:

- Γνώση της θέσης των κεντρικών διακοπών ηλεκτροδότησης και ύδρευσης, καθώς και της διαδικασίας διακοπήσης ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης του Σχολείου με ασφάλεια σε περίπτωση σεισμού.
- Μέριμνα ενεργειών για αποκατάσταση βλαβών κατά τη διάρκεια της καθημερινής λειτουργίας του σχολείου, σε συνεργασία με τον Διευθυντή.
- Σύνταξη προτάσεων προς το Διευθυντή ώστε να γίνει προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού μόνωσης (εάν δεν υπάρχει ήδη), όπως μονωτικά γάντια και μπότες, κ.ά.

2.2.5 Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία

Αρμοδιότητες:

- Αναζήτηση πρόσφατων - επικαιροποιημένων κατόψεων του σχολείου και ενημέρωση όλων των μελών σχετικά με όλους τους χώρους του σχολικού κτιρίου.
- Διενέργεια σχετικού ελέγχου για να αποκτήσει η Ομάδα πλήρη γνώση των επιμέρους χώρων ώστε να είναι αποτελεσματική σε περίπτωση που χρειαστεί.

Έλεγχος προσέγγισης σε επικίνδυνα σημεία:

Τα μέλη της Ομάδας είναι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι καθορίζονται μετασεισμικά από το Διευθυντή του Σχολείου ή τον αναπληρωτή του, δηλαδή όταν οι μαθητές εκκενώσουν το σχολικό κτίριο και συγκεντρωθούν στο χώρο καταφυγής.

Αρμοδιότητες:

- Δεν υπάρχει προσεισμική δράση.

2.2.6 Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου

Αρμοδιότητες:

- Γνώση του χώρου και των περιεχομένων ειδών του αρχείου της σχολικής μονάδας.
- Ενημέρωση για τα στοιχεία που εμπεριέχονται στους υπολογιστές της γραμματείας του σχολείου, καθώς και για τα μέσα αποθήκευσης των εφεδρικών αντιγράφων της βάσης δεδομένων.

- Επεξεργασία στοιχείων και καθορισμός της διαδικασίας που θα ακολουθείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα για αποθήκευση των απαραίτητων ψηφιακών δεδομένων σε αποθηκευτικά μέσα.

2.2.7 Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς

Αρμοδιότητες:

- Καταγραφή των τηλεφώνων των εμπλεκόμενων φορέων – υπηρεσιών στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης (Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας/ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, ΕΛΑΣ, Πυροσβεστική Υπηρεσία, ΕΚΑΒ κ.ά.), ώστε να είναι εφικτή η επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς εάν απαιτηθεί μετά την εκδήλωση ενός σεισμού και την εκκένωση της σχολικής μονάδας.
- Επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων επικοινωνίας (π.χ. αγγελιοφόρος) σε περίπτωση που οι γραμμές τηλεφωνίας τεθούν εκτός λειτουργίας μετά από έναν ισχυρό σεισμό.
- Ενημέρωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας που έχει καθοριστεί σε περίπτωση σεισμικής έκτακτης ανάγκης στο Σχολικό Σχέδιο.

2.2.8 Ομάδα Υποστήριξης ΑμεΑ

Την προσεισμική περίοδο τα μέλη της Ομάδας αυτής είναι τα καθοριζόμενα. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου με Αναπηρία, τη μετασεισμική περίοδο τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου.

Οπότε όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχέδιο του σχολείου για την υποστήριξη του ΑμεΑ.

Αρμοδιότητες:

- Ενημερώνονται για το ημερήσιο σχολικό πρόγραμμα και τις ανάγκες του Ατόμου με Αναπηρία.
- Μεριμνούν για την κάλυψη τυχόν καθημερινών αναγκών του στο χώρο του σχολείου.
- Ενημερώνουν τον Διευθυντή για τυχόν ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την ασφαλή εκκένωση του κτιρίου από το ΑμεΑ σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Ενημερώνουν τους συναδέλφους τους για τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχολικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και αφορούν στο Άτομο με Αναπηρία. Όλο το εκπαιδευτικό και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου πρέπει να γνωρίζει:

- σε ποια αίθουσα βρίσκεται το Άτομο με Αναπηρία, γιατί αμέσως μετά το τέλος της δόνησης θα πρέπει να κατευθυνθούν στην συγκεκριμένη αίθουσα για να το βοηθήσουν να την εκκενώσει
- τις ανάγκες του Ατόμου με Αναπηρία
- τη διαδικασία εκκένωσης που θα πρέπει να ακολουθηθεί.

2.3 Συμμετοχή Μαθητών

Οι μαθητές:

- ενημερώνονται για το φαινόμενο του σεισμού και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό.
- ενημερώνονται για το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του σχολείου.
- συμμετέχουν στις ασκήσεις ετοιμότητας και εκπαιδεύονται στην εφαρμογή του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για περίπτωση σεισμού.
- εκπονούν με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών τους εργασίες και προγράμματα σε σχετικά θέματα.

2.4 Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητας

Η Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου είναι υπεύθυνη για την επισήμανση των τυχόν επικινδυνότητων που υπάρχουν στους χώρους του κτιρίου και του προαυλίου του σχολείου και τη σύνταξη προτάσεων για άρση τους.

Ο όρος επισήμανση και άρση επικινδυνότητας αναφέρεται στις απαραίτητες προσεισμικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν, με στόχο την αποφυγή του τραυματισμού των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου, που μπορεί να προκληθεί από βλάβες σε μη δομικά στοιχεία του κτιρίου και στον εξοπλισμό του.

Αίθουσες Διδασκαλίας, Εργαστήρια, Αμφιθέατρα, Γυμναστήρια	Επισήμανση	Άρση
Απομάκρυνση θρανίων και εδρών από τις τζαμαρίες και τις εξόδους		
Στερέωση των βιβλιοθηκών ή άλλων επίπλων κατάλληλα στους τοίχους		
Τοποθέτηση των βιβλιοθηκών ή άλλων επίπλων μακριά από τις θέσεις των μαθητών		
Τοποθέτηση των βαριών και εύθραυστων αντικειμένων σε χαμηλά και ασφαλή σημεία		
Στερέωση με κλειστά άγκιστρα των πινάκων και των κάρδρων		

Προαύλιο Σχολείου, Χώροι Καταφυγής		
Στερέωση όλων των αναρτημένων στοιχείων στους εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου, όπως μάρμαρα, μαρκίζες, μεγάφωνα, προβολείς, πινακίδες, κ.λπ. με κατάλληλο τρόπο		
Μέριμνα για την κατάλληλη στήριξη και συντήρηση των καλαθόσφαιρων, στύλων, καλωδίων, στεγάστρων, κρουνών κ.λπ. που βρίσκονται στο προαύλιο του σχολείου		

2.5 Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού

2.5.1 Ενέργειες Εκπαιδευτικών και Διοίκησης

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους.
- Ζητούν από τους μαθητές τους να καλυφθούν κάτω από τα θρανία τους, κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του θρανίου, δίνοντας την οδηγία: «Παιδιά καλυφθείτε - Σεισμός». Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο κάτω από την έδρα.
- Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι», εάν δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας την ώρα της δόνησης. Πιο συγκεκριμένα εάν δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν στο χώρο που βρίσκονται, γονατίζουν στο μέσον του χώρου όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένοι για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

2.5.2 Ενέργειες Μαθητών

- Καλύπτονται αμέσως κάτω από τα θρανία τους κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του θρανίου, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκονται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού (π.χ. διάδρομο, τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι», εάν δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας. Εάν στο χώρο που βρίσκονται δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν, γονατίζουν στο μέσον του χώρου όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένοι για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

- Παραμένουν στον αύλειο χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου, εάν βρίσκονται στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

2.5.3 Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τα μέτρα προστασίας που προαναφέρθηκαν, ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται.

2.6 Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού

2.6.1 Ενέργειες Διευθυντή /Αναπληρωτή του

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών και του προσωπικού.
- Επιτηρούν την εφαρμογή του προσεισμικού Σχολικού Σχεδιασμού, δηλαδή την ασφαλή εκκένωση των αιθουσών και των άλλων χώρων του κτιρίου και τη συγκέντρωση των μαθητών στο προαύλιο του σχολείου.
- Επικοινωνούν με την Προϊσταμένη τους Αρχή και άλλους αρμόδιους φορείς εάν απαιτείται, για να ενημερωθούν για τις ενέργειές τους σε ότι αφορά στη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου ή για να ενημερώσουν για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν από το σεισμό.
- Παραμένουν μαζί με τους συναδέλφους τους και τους μαθητές τους στο χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από το Δήμο, την Περιφέρεια κ.λπ. απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραμείνουν στο χώρο καταφυγής έως ότου όλοι οι μαθητές τους παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- Λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, κάθε μέτρο για τη διασφάλιση της ζωής και της ακεραιότητας διδασκομένων και διδασκόντων, καθώς και της παρουσίας του Δημοσίου.

2.6.2 Ενέργειες Εκπαιδευτικών

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών τους και των συναδέλφων τους.
- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης ζητούν από τους μαθητές να προετοιμαστούν για την εκκένωση της αίθουσά τους.
- Ζητούν από τους μαθητές τους να μην τρέχουν, να κινούνται γρήγορα αλλά με ηρεμία και τάξη κατά την εκκένωση του κτιρίου.

- Ανοίγουν την πόρτα της αίθουσάς τους, ελέγχουν για τυχόν επικινδυνότητες, παρακολουθούν την εκκένωση των αιθουσών που προηγούνται της δικής τους και δίνουν το έναυσμα της εκκένωσης όταν έρθει η σειρά της συγκεκριμένης αίθουσας, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου (Παράρτημα Α).
- Παίρνουν μαζί τους το απουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών που υπάρχει στην αίθουσα, πριν την εκκενώσουν.
- Βεβαιώνονται ότι δεν έμεινε κανένας μαθητής μέσα στην αίθουσα και φεύγουν τελευταίοι από την αίθουσα, κατευθυνόμενοι προς τον ασφαλή προκαθορισμένο χώρο συγκέντρωσης. Προσέχουν τις επικινδυνότητες που βρίσκονται στη διαδρομή τους.
- Καταμετρούν τους μαθητές τους όταν συγκεντρωθούν στο προαύλιο. Ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης όσοι εκπαιδευτικοί δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα της σεισμικής δόνησης.
- Παραμένουν μαζί με τους συναδέλφους τους και μαθητές τους στο χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από το Δήμο, την Περιφέρεια κ.λπ. απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραμείνουν στο χώρο καταφυγής έως ότου όλοι οι μαθητές τους παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

2.6.3 Ενέργειες Μαθητών

- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης, βγαίνουν από τα θρανία κάτω από τα οποία είχαν προφυλαχθεί, και προετοιμάζονται για την εκκένωση της αίθουσάς τους σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού τους.
- Εκκενώνουν το σχολικό κτίριο, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου, χωρίς να τρέχουν, γρήγορα και με τάξη.
- Συγκεντρώνονται ανά τμήμα στο χώρο συγκέντρωσης και βοηθούν τον εκπαιδευτικό τους να τους καταμετρήσει.
- Ακολουθούν τις οδηγίες που τους δίνονται από τους εκπαιδευτικούς.
- Παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους, σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σχολείου.
- Εάν οι μαθητές βρεθούν μόνοι τους εντός του σχολικού κτιρίου π.χ. διάδρομο, τουαλέτα (εκτός αίθουσας διδασκαλίας), την ώρα του σεισμού, όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται την ώρα του σεισμού και εκκενώνουν το σχολικό κτίριο μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου, δηλαδή κατευθύνονται στο προκαθορισμένο σημείο συγκέντρωσης του προαυλίου του Σχολείου και ενσωματώνονται με το τμήμα τους.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση σταματά αμέσως η διαδικασία εκκένωσης, οι μαθητές προφυλάσσονται κατάλληλα

στη θέση που βρίσκονται (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα πάντοτε με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι». Μετά το πέρας και του σεισμού αυτού συνεχίζουν κανονικά την εκκένωση του σχολικού κτιρίου.

2.6.4 Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου, χωρίς να παρακωλύουν την έξοδο των μαθητών.

2.6.5 Ενέργειες Ομάδων

Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου

Ο Διευθυντής με τον αναπληρωτή του αναλαμβάνει:

- Το συντονισμό όλων των σχετικών ενεργειών για την ασφαλή εκκένωση του σχολικού κτιρίου σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό.
- Την επικοινωνία με την Προϊσταμένη Αρχή για να ενημερώσει για τυχόν προβλήματα που έχουν προκύψει και για να ενημερωθεί σχετικά με τη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου. Επικοινωνία γίνεται και με άλλους φορείς όταν κριθεί αναγκαίο.
- Τη μέριμνα για την παραμονή των μαθητών στο χώρο καταφυγής έως ότου ενημερωθεί για τις περαιτέρω ενέργειες από τους αρμοδίους. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολείων μεριμνά για την ασφαλή παραμονή των μαθητών στο χώρο καταφυγής έως ότου τους παραλάβουν οι γονείς τους ή οι κηδεμόνες τους.
- Το συντονισμό της μετακίνησης των μαθητών σε άλλο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, εάν και εφόσον το προαύλιο του σχολείου δεν είναι κατάλληλο.

Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών

- Παρέχει πρώτες βοήθειες σε μαθητές ή μέλη του προσωπικού του σχολείου που έχουν τραυματιστεί.
- Καθησυχάζει τους μαθητές που εμφανίζουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις μετά το σεισμό.
- Συγκεντρώνει τους τραυματίες που μπορούν να μετακινηθούν σε πρόσφορο σημείο διακομιδής, κοντά στην έξοδο του κεντρικού προαυλίου του σχολείου, ενώ παρέχει βοήθεια στους τυχόν βαριά τραυματισμένους στη θέση που βρίσκονται έως ότου φτάσει το Ε.Κ.Α.Β.

Ομάδα Πυρασφάλειας & Ελέγχου Δικτύων

- Όλο το προσωπικό του Σχολείου είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από ένα σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς παρεμβαίνει για την κατάσβεσή της.
- Ελέγχεται η κατάσταση του καυστήρα κεντρικής θέρμανσης και ενημερώνεται ο Διευθυντής για τυχόν προβλήματα ή βλάβες.
- Ελέγχεται Δίκτυα.
- Μεριμνά για τη διακοπή της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης του σχολείου.
- Ενημερώνει το Διευθυντή για τυχόν προβλήματα ή βλάβες ώστε να επικοινωνήσει με τον αρμόδιο φορέα για την επιδιόρθωσή τους.

Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία

- Συλλέγει στοιχεία για μαθητές ή εκπαιδευτικούς που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής και ίσως είναι τραυματισμένοι ή εγκλωβισμένοι σε κάποιο χώρο του σχολικού κτιρίου (τουαλέτα, εργαστήριο κ.λπ.) και τους αναζητά.
- Συνεργάζεται με την Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών.
- Ενημερώνει το Διευθυντή και ζητά να επικοινωνήσει με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, που είναι ο αρμόδιος φορέας για τον απεγκλωβισμό παγιδευμένων ατόμων.
- Περιορισμός των μαθητών στο χώρο που έχει οριστεί ως ασφαλής χώρος καταφυγής.
- Αποτροπή της προσέγγισης των μαθητών σε επικίνδυνα σημεία (προσόψεις κτιρίων, στύλους, ηλεκτροφόρα καλώδια κ.λπ.) για την αποφυγή τυχόν τραυματισμών.

Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου

- Εάν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία αποθήκευσης ψηφιακών ή άλλων αρχείων ανά τακτά χρονικά διαστήματα, τότε η ομάδα αυτή δεν έχει κάποιες επιπρόσθετες αρμοδιότητες τη μετασεισμική περίοδο.

Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς

Ο Διευθυντής ή ο αναπληρωτής του εφαρμόζει τον προσεισμικό αντισεισμικό σχεδιασμό του σχολείου.

- Επικοινωνεί με την Προϊσταμένη Αρχή για τυχόν προβλήματα που έχουν προκύψει και για να ενημερωθεί σχετικά με τη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου.
- Επικοινωνεί με άλλους εμπλεκόμενους φορείς – υπηρεσίες στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης εάν κριθεί αναγκαίο.
- Εφαρμόζει τις άλλες λύσεις επικοινωνίας που έχουν προεπιλεγεί (π.χ. αγγελιοφόρος) σε περίπτωση που οι γραμμές τηλεφωνίας τεθούν εκτός λειτουργίας μετά από έναν ισχυρό σεισμό.

Ομάδα Υποστήριξης ΑμεΑ

- Τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου με Αναπηρία, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου αυτού. Οπότε όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχέδιο του σχολείου για την υποστήριξη του ΑμεΑ και θα πρέπει άμεσα να ενεργήσουν. Πιο συγκεκριμένα: τα μέλη της Ομάδας Υποστήριξης ΑμεΑ, εφαρμόζοντας τον προσεισμικό σχεδιασμό:
 - Κατευθύνονται στην αίθουσα που βρίσκεται το Άτομο με Αναπηρία.
 - Βοηθούν το Άτομο με Αναπηρία να εκκενώσει την αίθουσα διδασκαλίας και στη συνέχεια το σχολικό κτίριο μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης.
 - Μεριμνούν για την κάλυψη τυχόν αναγκών του Ατόμου στο χώρο καταφυγής.
 - Παραμένουν μαζί του έως ότου παραληφθεί από τους γονείς ή κηδεμόνες του σε περίπτωση που ληφθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολείων.

3 Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας

Οι ασκήσεις ετοιμότητας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτηθεί η ενδεδειγμένη αντισεισμική στάση και συμπεριφορά των μαθητών, εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού και να βελτιωθούν οι δεξιότητές τους. Η πρώτη άσκηση ετοιμότητας του σχολείου πρέπει να πραγματοποιηθεί με την έναρξη κάθε σχολικού έτους και θα πρέπει να ακολουθήσουν τουλάχιστον δύο ακόμα, μία ανά τρίμηνο, σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους και τα αντίστοιχα έγγραφα.

Κατά τη διάρκεια των ασκήσεων μπορούν να προβλέπονται διάφορα πιθανά σενάρια (σεισμός σε ώρα μαθήματος, σεισμός σε ώρα διαλείμματος, σεισμός όταν βρίσκονται όλοι οι μαθητές στην αίθουσα εκδηλώσεων, αδυναμία επικοινωνίας με την Προϊσταμένη Αρχή λόγω βλαβών στο δίκτυο τηλεφωνίας κ.λπ.).

Στο ημερολόγιο ασκήσεων ετοιμότητας (Παράρτημα Στ) θα πρέπει να καταγράφονται οι πραγματοποιηθείσες ασκήσεις.

Η έναρξη της άσκησης/της προσομοίωσης της δόνησης καθώς και το τέλος της προσομοίωσης της δόνησης γίνεται με τον ακόλουθο προαποφασισμένο, συνθηματικό ήχο **από το κουδούνι του σχολείου(πέντε διακοπτόμενα κουδουνίσματα)**.

Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού η ίδια η δόνηση αποτελεί το έναυσμα εκκίνησης σχετικών ενεργειών, οπότε δεν θα ηχήσει κανένας συνθηματικός ήχος.

3.1 Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας

Εφαρμόζεται ο αντισεισμικός σχεδιασμός του σχολείου. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός διατηρεί τη ψυχραιμία του και ζητά να καλυφθούν οι μαθητές κάτω από τα θρανία κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μεί-

νουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.

- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας και δεν υπάρχει τραπέζι, γραφείο ή θρανίο στο χώρο που βρίσκονται, πρέπει να σκύψουν και να γονατίσουν στο κέντρο του χώρου, όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες, προστατεύοντας το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης του σεισμού, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να σηκωθούν και ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα εισόδου-εξόδου της αίθουσας για να ελέγξει το διάδρομο.
- Καθησυχάζει και ενθαρρύνει τους μαθητές που έχουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις.
- Όταν έρθει η σειρά του συγκεκριμένου Τμήματος να εκκενώσει το κτίριο (σύμφωνα με το Σχολικό Σχέδιο), ζητά από τους μαθητές να είναι ήρεμοι και προσεκτικοί, και να τους παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο, μένοντας ο ίδιος πίσω απ' αυτούς. Πρώτα εκκενώνουν οι μαθητές την αίθουσα έχοντας τα χέρια κάτω και παίρνοντας μαζί τους μόνο το κατάλληλο ένδυμα ανάλογα με την εποχή και τελευταίος αποχωρεί ο εκπαιδευτικός. Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το απουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαδικασία εκκένωσης του Τμήματος που θα εκκενώσει πρώτο κάθε όροφο, ώστε τα παιδιά να κινηθούν με τάξη.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του σχολικού κτιρίου εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: *"Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός"*. Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
- Όταν οι μαθητές συγκεντρωθούν στο προαύλιο, ο εκπαιδευτικός τους καταμετρά.
- Εάν το προαύλιο δεν αποτελεί τον κατάλληλο χώρο καταφυγής θα πρέπει να μετακινηθούν οι μαθητές στον δεύτερο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, ανά ομάδες των 30 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε επικινδυνότητες που τυχόν υπάρχουν κατά την διαδρομή προς το δεύτερο χώρο καταφυγής.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη ότι οι εκπαιδευτικοί που είχαν διδασκαλία την ώρα του σεισμού, έχουν ως προτεραιότητα την καθοδήγηση και την προστασία των μαθητών τόσο κατά την εκκένωση του κτιρίου όσο και την παραμονή τους στο προαύλιο, και όχι τυχόν άλλα καθήκοντα σε Ομάδες.
- Οι μαθητές παραμένουν στο προαύλιο έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφα-

σιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

3.2 Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος

- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στον αύλειο χώρο παραμένουν εκεί και απομακρύνονται από τις προσόψεις του κτιρίου και άλλες επικινδυνότητες.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί στους ορόφους, οι επιμελητές τους και οι τυχόν υπάρχοντες μαθητές εφαρμόζουν τις σχετικές οδηγίες αυτοπροστασίας ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης της άσκησης, οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί και οι επιμελητές εκκενώνουν το κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου. Οι επιμελητές παίρνουν μαζί τους το απουσιολόγιο.
- Προσεισμικά οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί θα μεριμνούν καθημερινά για την υποχρεωτική εκκένωση των αιθουσών, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, ώστε να μην υπάρχουν μαθητές στις αίθουσες πέραν των επιμελητών.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί κάθε ορόφου θα πρέπει μετά τη λήξη του σεισμού και πριν εκκενώσουν το κτίριο να ελέγξουν τις αίθουσες και τους άλλους χώρους του ορόφου για να επιβεβαιώσουν ότι έχουν εκκενωθεί.

4 Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου

Σε ότι αφορά στην διαδικασία εκκένωσης όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν στο Σχολικό Σχέδιο.

Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εφαρμόζεται η διαδικασία εκκένωσης των αιθουσών ανά όροφο που περιγράφεται στο Παράρτημα Α, ακολουθώντας την αρχή της εγγύτητας των αιθουσών σε σχέση με την έξοδο, δηλαδή εκκενώνονται πρώτα τα τμήματα και οι πτέρυγες που βρίσκονται πλησιέστερα στο κάθε κλιμακοστάσιο.

- Ο πρώτος χώρος καταφυγής των μαθητών μετά το σεισμό είναι το προαύλιο, όπου θα γίνει και καταμέτρησή τους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, οι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο δεύτερο χώρο καταφυγής που είναι ο ελεύθερος χώρος που βρίσκεται ΒΑ της αυλής του σχολείου, στα αριστερά της κατεύθυνσης εξόδου από την κεντρική είσοδο του αύλειου χώρου του σχολείου.
- Οι μαθητές που κατά την εκδήλωση του σεισμού βρίσκονται μόνοι τους σε διαδρόμους, στο γυμναστήριο ή στις τουαλέτες θα πρέπει να προστατευτούν την ώρα της δόνησης στο χώρο που βρίσκονται και μετά το πέρας του σεισμού θα πρέπει να κα-

τευθυνθούν προς το προαύλιο με μεγάλη προσοχή, αποφεύγοντας να προσεγγίσουν τις προσόψεις του κτιρίου.

- Αμέσως μετά την έξοδο των μαθητών από το κτίριο και τη συγκέντρωσή τους στο προκαθορισμένο χώρο του προαυλίου (Παράρτημα Α), ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα καταμετρήσει τους μαθητές, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλοι οι παρόντες στην αίθουσα μαθητές βρίσκονται στο προαύλιο. Σε περίπτωση σεισμού κατά την ώρα του διαλείμματος ο καθηγητής που θα κάνει την καταμέτρηση των μαθητών θα είναι ο διδάσκων της επόμενης ακριβώς ώρας.
- Στη συνέχεια ο κάθε εκπαιδευτικός θα αναφέρει στο Διευθυντή και στην Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων την τυχόν απουσία μαθητών από το χώρο καταφυγής, ώστε να ελεγχθούν οι διάδρομοι, οι αίθουσες και οι τουαλέτες για την ανεύρεση των απόντων μαθητών. Κατά την αναζήτηση των προαναφερόμενων Ατόμων λαμβάνεται πάντοτε υπόψη η ασφάλεια των εκπαιδευτικών που αποτελούν την Ομάδα Αναζήτησης.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο.
- Εάν διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, οι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο δεύτερο, προαποφασισμένο χώρο καταφυγής ανά ομάδες των 30 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών.
- Οι μαθητές παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

Προσοχή: Οι μαθητές δεν θα πάρουν μαζί τους τις τσάντες τους κατά την εκκένωση του κτιρίου, παρά μόνο τα κατάλληλα για την εποχή ρούχα κ.λπ.

5 Αξιολόγηση Άσκησης

Μετά από κάθε άσκηση ακολουθεί αξιολόγησή της από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς, έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες στο επί χάρτου Σχολικό Σχέδιο και να προταθούν βελτιώσεις. Είναι στην κρίση του Διευθυντή η συμμετοχή των μαθητών στην αξιολόγηση της άσκησης.

Για την καλύτερη αξιολόγηση της άσκησης μπορεί να έχουν οριστεί εκ των προτέρων εκπαιδευτικοί ή μαθητές ως «Παρατηρητές», οι οποίοι δεν θα λάβουν μέρος στην άσκηση ακολουθώντας τον προσεισμητικό σχεδιασμό, αλλά θα καταγράφουν τις αδυναμίες στην υλοποίηση του Σχολικού Σχεδίου ώστε να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις. Δύναται επίσης η άσκηση να βιντεοσκοπείται προς ειδικότερη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της.

6 Ενέργειες σε περίπτωση πυρκαγιάς

6.1 Ενέργειες την ώρα της πυρκαγιάς:

6.1.1 Πυρκαγιά την ώρα του μαθήματος

Σε λιγότερο από 60 δευτερόλεπτα μια μικρή πυρκαγιά μπορεί να γεμίσει την αίθουσα με καπνό και αναθυμιάσεις. Για το λόγο αυτό μόλις εντοπιστεί εστία πυρκαγιάς μέσα σε αίθουσα διδασκαλίας:

- Ο εκπαιδευτικός δίνει εντολή στους μαθητές να εκκενώσουν την αίθουσα κατά πτέρυγα – ομάδα, με τάξη, χωρίς φωνές, γρήγορο βήμα και ο ένας πίσω από τον άλλο και να συγκεντρωθούν στο Χώρο Συγκέντρωσης που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων και που υπενθυμίζεται στα παιδιά.
- Ενημερώνονται αμέσως οι εκπαιδευτικοί των διπλανών αιθουσών και ο Διευθυντής.
- Απομακρύνονται από το χώρο της πυρκαγιάς εύφλεκτα υλικά που πιθανό να υπάρχουν.
- Αναζητείται από τον εκπαιδευτικό ο πλησιέστερος πυροσβεστήρας και προσπαθεί να κατασβήσει τη φωτιά. Σε βοήθειά του σπεύδουν και οι εκπαιδευτικοί των διπλανών αιθουσών.

Αν η φωτιά δεν περιοριστεί αμέσως με τις ενέργειες του εκπαιδευτικού της αίθουσας ή και άλλων μελών του προσωπικού, τότε ο Διευθυντής οφείλει:

- Να δώσει εντολή εκκένωσης του κτιρίου, σύμφωνα με τη Διαδικασία Εκκένωσης Κτιρίων που περιγράφεται ανωτέρω.
- Να κλείσει το γενικό διακόπτη ηλεκτρικού ρεύματος.
- Να ενεργοποιήσει ολόκληρη την ομάδα πυρόσβεσης και να την ενισχύσει και με άλλο προσωπικό αν χρειαστεί.
- Να ειδοποιήσει την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ενημερώνοντάς την για την κατάσταση που επικρατεί

Στην περίπτωση που η φωτιά κατασβεστεί από το προσωπικό του σχολείου, ο Διευθυντής θα αφήσει έναν εκπαιδευτικό με πυροσβεστήρα στο χώρο που ξέσπασε η πυρκαγιά μέχρι να έρθει η Πυροσβεστική Υπηρεσία, προς αποφυγή αναζωπύρωσής της.

Αν οι προσπάθειες του προσωπικού δεν είναι ικανές για να αποδυναμώσουν και να εξαλείψουν την εστία της φωτιάς ή υπάρχει κίνδυνος της ακεραιότητας των μελών του προσωπικού, τότε θα πρέπει να κλειστούν τα παράθυρα και οι πόρτες και όλοι να εγκαταλείψουν το χώρο.

Επισημαίνεται η ανάγκη εξασφάλισης της άνετης διέλευσης των οχημάτων Α΄ Βοηθειών καθώς και των πυροσβεστικών οχημάτων από την κεντρική είσοδο του προαυλίου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο κεφ. 2.1.4

6.1.2 Πυρκαγιά σε ώρα διαλείμματος

Στην περίπτωση που ξεσπάσει πυρκαγιά σε ώρα διαλείμματος τότε:

Ο εκπαιδευτικός που την εντόπισε προσπαθεί να την κατασβήσει με τα κατάλληλα μέσα και ενημερώνει με κάποιους μαθητές το Διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς των γειτονικών αιθουσών για την εστία της φωτιάς.

Απομακρύνει από το χώρο τυχόν εύφλεκτα υλικά και κλείνει τυχόν παροχές υγραερίου ή πετρελαίου.

Ο Διευθυντής θα πρέπει να θέσει σε λειτουργία **το σύνθημα συναγερμού**, ώστε οι μαθητές να εγκαταλείψουν το κτίριο και να συγκεντρωθούν στο χώρο συγκέντρωσης. Θα ληφθούν αμέσως παρουσίες και θα ενεργοποιηθούν οι απαραίτητες ομάδες, δίνοντας μεγάλη σημασία πρώτα στο χώρο όπου ξέσπασε η πυρκαγιά.

Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί θα αποκλείσουν τις εισόδους των κτιρίων, εμποδίζοντας την πρόσβαση των μαθητών σε αυτά.

Ειδοποιείται η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Αν οι προσπάθειες του προσωπικού δεν είναι ικανές για να αποδυναμώσουν και να εξαλείψουν την εστία της φωτιάς ή υπάρχει κίνδυνος της ακεραιότητας των μελών του προσωπικού, τότε θα πρέπει να κλειστούν τα παράθυρα και οι πόρτες και να εγκαταλειφθεί ο χώρος, μέχρι να καταφθάσει η Πυροσβεστική Υπηρεσία για την κατάσβεση της πυρκαγιάς.

Σημείωση:

Αν ο χώρος που καίγεται είναι κοντά στο Χώρο Συγκέντρωσης των μαθητών τότε χρησιμοποιείται ο Εναλλακτικός Χώρος Συγκέντρωσης προκειμένου να μην υπάρχει κίνδυνος για τους μαθητές και το προσωπικό και να μην παρακωλύεται η κίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων. Αν η κατεύθυνση του ανέμου φέρει την κάπνα προς το χώρο αυτό επιλέγεται άλλος κατάλληλος αντιδιαμετρικά ως προς αυτόν. Στην περίπτωση αυτή οι εκπαιδευτικοί της ομάδας Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία αποκλείουν την κυκλοφορία του κεντρικού δρόμου καθώς και του εναλλακτικού Χώρου Συγκέντρωσης, προκειμένου να οδηγηθούν σε αυτόν με ασφάλεια οι μαθητές. Σε κάθε περίπτωση οι διαδικασίες εκκένωσης καθώς και οι ενέργειες στον κύριο ή εναλλακτικό Χώρο Συγκέντρωσης είναι ανάλογες όσων αναφέρθηκαν για την περίπτωση σεισμού, με τις απαραίτητες προσαρμογές λόγω της φύσης του γεγονότος της πυρκαγιάς.

6.2 Ενέργειες μετά την πυρκαγιά

1. Ερχομός της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με την πυρκαγιά να εξακολουθεί να μαίνεται. Ο Διευθυντής θα πρέπει:

- Να ελέγξει ότι η δίοδος του πυροσβεστικού οχήματος προς το χώρο της πυρκαγιάς είναι ελεύθερη από κάθε εμπόδιο (κλειστή θύρα περίφραξης, αυτοκίνητα προσωπικού, μαθητές, όργανα γυμναστικής κ.ά.).
- Να ορίσει κάποιο άτομο από το προσωπικό του το οποίο:
 - θα αναμένει το όχημα στην είσοδο του σχολείου
 - θα οδηγήσει τον οδηγό στο χώρο της πυρκαγιάς
 - θα ενημερώσει τον υπεύθυνο του πυροσβεστικού οχήματος για:
 - τα υλικά που καίγονται
 - αν ελλείπουν πρόσωπα που ήταν στο χώρο που ξέσπασε η φωτιά ή υπάρχει υπόνοια ότι μετέβησαν εκ των υστέρων εκεί
- Φροντίζει ώστε να παρέχει στην Πυροσβεστική Υπηρεσία οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες χρειαστούν.
- Φροντίζει ώστε οι μαθητές και το προσωπικό να μην πλησιάσουν στο χώρο που η Πυροσβεστική Υπηρεσία εκτελεί το έργο της.

2. Ερχομός της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με την πυρκαγιά να έχει κατασβηστεί από το προσωπικό του σχολείου. Ο Διευθυντής θα πρέπει:

- Να ελέγξει ότι η δίοδος του πυροσβεστικού οχήματος προς το χώρο που έγινε η πυρκαγιά να είναι ελεύθερη από κάθε εμπόδιο (κλειστή θύρα περίφραξης, αυτοκίνητα προσωπικού, μαθητές, όργανα γυμναστικής κ.ά.)
- Να ορίσει κάποιο άτομο από το προσωπικό που να αναμένει το όχημα στην είσοδο του σχολείου και να καθοδηγήσει τον οδηγό προς το χώρο που ξέσπασε η πυρκαγιά
- Να υποδείξει στον υπεύθυνό της το χώρο που ξέσπασε η πυρκαγιά και να τον ενημερώσει για τις ενέργειες που έγιναν
- Να παρέχει σε αυτόν τις πληροφορίες που χρειάζονται για να εξακριβωθούν τα αίτια της πυρκαγιάς

Επιστροφή στο κτίριο

Επιστροφή στο κτίριο γίνεται εφόσον η Πυροσβεστική Υπηρεσία ελέγξει το χώρο που ξέσπασε η πυρκαγιά και αποφανθεί ότι δεν υπάρχει πλέον κίνδυνος από τη συνέχιση των κανονικών εργασιών του σχολείου.

6.3 Μετά από κάθε πυρκαγιά:

Ο Διευθυντής του σχολείου θα πρέπει να ενημερώσει την προϊστάμενη υπηρεσία και να ετοιμάσει έκθεση για το σχετικό συμβάν. Θα πρέπει επίσης να λάβει τα αναγκαία μέτρα,

ώστε να εξαλειφθεί ή να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος επανάληψης παρόμοιου περιστατικού.

7 Ο χώρος συγκέντρωσης

Ως Χώρος Συγκέντρωσης έχει οριστεί το κεντρικό τμήμα του αύλειου χώρου του σχολείου, διότι έτσι:

- Εξασφαλίζεται η ανεμπόδιστη προσέγγισή του από τους μαθητές.
- Βρίσκεται μακριά από μαντρότοιχους και το ίδιο το σχ. κτίριο (>10μ) αλλά και γραμμές ηλεκτρικού ρεύματος.
- Οι μαθητές δεν κινδυνεύουν από πτώσεις στοιχείων (σύλτοι, δέντρα, κάγκελα κ.λπ.).
- Η δυναμικότητα του χώρου είναι τουλάχιστον 2m² ανά άτομο.
- Εξασφαλίζεται η επιτήρηση, παρακολούθηση και προσφορά βοήθειας στους μαθητές.

Εναλλακτικά σε περίπτωση ανάγκης μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ο χώρος του οικοπέδου παραπλεύρως του σχολείου

Ο Χώρος Συγκέντρωσης γνωστοποιείται στους γονείς των μαθητών και γίνεται υπενθύμιση ότι πρέπει να παραλάβουν τα παιδιά τους, προσερχόμενοι πεζοί στο χώρο του σχολείου, φροντίζοντας να σταθμεύσουν τα οχήματά τους κατά το δυνατόν μακριά από αυτό, ώστε να μη παρεμποδίσουν τη διέλευση των οχημάτων Α΄ Βοηθειών ή των πυροσβεστικών οχημάτων.

8 Ενημέρωση Μαθητών - Εκπαιδευτικών - Γονέων

Για την εμπέδωση των προαναφερομένων πρέπει να υπάρξει σχετική ενημέρωση των μαθητών και των εκπαιδευτικών για τις ενδεδειγμένες οδηγίες προστασίας στην περίπτωση εκδήλωσης σεισμού, ώστε να αποφευχθεί τυχόν πανικός και τραυματισμοί.

Οι γονείς και κηδεμόνες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι σε περίπτωση που ανακοινωθεί από τις Αρχές διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραλάβουν τα παιδιά τους από τον προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής του σχολείου.

Στο Παράρτημα ενσωματώνεται επιστολή προς τους γονείς των μαθητών. Η επιστολή αυτή δίδεται σε έντυπη μορφή κάθε χρόνο στους γονείς των μαθητών της Α΄ τάξης και το περιεχόμενό της επικαιροποιείται και αναρτάται στο σχολικό ιστολόγιο σε ειδική δημοσίευση.

9 Πλημμύρες

Οι πλημμύρες αποτελούν τη δεύτερη πιο συχνή φυσική καταστροφή, μετά τις δασικές πυρκαγιές και συμβαίνει λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων και ισχυρών καταιγίδων, από το ανέβασμα της στάθμης των ποταμών ή από το λιώσιμο χιονιού. Συμβαίνει επίσης από υποχώρηση φραγμάτων και στην περίπτωση αυτή οι συνέπειες είναι πολύ μεγάλες.

Η πλημμύρα από φυσικά αίτια είτε παρουσιάζει βραδεία εξέλιξη είτε ανήκει στην κατηγορία της ξαφνικής πλημμύρας, που είναι και το πιο συνηθισμένο φαινόμενο στην Ελλάδα. Στον Ελληνικό χώρο οι πλημμύρες οφείλονται σε καταρρακτώδεις βροχές, που συνοδεύουν τη διέλευση υφέσεων.

Οι ξαφνικές πλημμύρες εμφανίζονται σε μικρό χρονικό διάστημα λίγων ωρών ή λιγότερο και έχουν σαν αποτέλεσμα ταχεία ύψωση νερού, το οποίο στο πέρασμα του μπορεί να προκαλέσει μεγάλες καταστροφές σε κατασκευές, όπως κτίρια, γέφυρες κλπ, να παρασύρει αυτοκίνητα, να ξεριζώσει δέντρα. Τα περισσότερα θύματα εξαιτίας πλημμυρών προέρχονται από τις ξαφνικές πλημμύρες.

Ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα είναι η παράκτια πλημμύρα, η οποία εμφανίζεται στις παράκτιες περιοχές λόγω του κυματισμού της θάλασσας. Ο κυματισμός προκαλείται συνήθως από τους ισχυρούς ανέμους που πνέουν στην περιοχή.

9.1 Οδηγίες Προστασίας για τις πλημμύρες.

- Προετοιμασία:

Σε περίπτωση που ενημερωθείτε για την εκδήλωση έντονης βροχόπτωσης στην περιοχή σας -Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το Σχολείο δεν είναι φραγμένα και οι υδρορροές λειτουργούν κανονικά.

-Περιορίστε τις μετακινήσεις σας και αποφύγετε την εργασία και την παραμονή σε υπόγειους χώρους

- Κατά τη διάρκεια της πλημμύρας:

Αν είστε μέσα στο κτίριο

-Εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές υψηλό σημείο.

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο

-Μείνετε μακριά από ηλεκτροφόρα καλώδια.

Μην πλησιάζετε σε περιοχές όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις.

- Μετά την πλημμύρα:

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο

- Μείνετε μακριά από περιοχές που έχουν πλημμυρίσει ή είναι επικίνδυνες να ξαναπλημμυρίσουν τις επόμενες ώρες.

- Η πλημμύρα ενδέχεται να έχει μεταβάλει τα χαρακτηριστικά γνώριμων περιοχών και τα νερά να έχουν παρασύρει μέρη του δρόμου, των πεζοδρομίων κλπ.

- Εγκυμονούν κίνδυνοι από σπασμένα οδοστρώματα, περιοχές με επικίνδυνη κλίση, λασποροές κλπ.

- Τα νερά ενδέχεται να είναι μολυσμένα αν έχουν παρασύρει μαζί τους απορρίμματα, αντικείμενα και νεκρά ζώα.
- Προσέξτε να μην εμποδίζετε τα συνεργεία διάσωσης.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές που έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις και πτώσεις βράχων.
- Αποφύγετε τα λιμνάζοντα νερά. Ενδέχεται να αποτελέσουν καλούς αγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος καθώς κρύβουν υπόγεια καλώδια ή διαρροές από εγκαταστάσεις.
- Ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες των αρμόδιων Αρχών.
- Θυμηθείτε ότι οι κίνδυνοι από την πλημμύρα δεν υποχωρούν αμέσως μετά την απόσυρση των υδάτων.
- Βεβαιωθείτε από τις Αρχές ότι η περιοχή που βρίσκεται η σχολική μονάδα ή ο χώρος εργασίας σας είναι πλέον ασφαλής και κατόπιν επιστρέψτε σε αυτήν ειδικά αν έχει προηγηθεί εκκένωση.
- Κλείστε την τροφοδοσία του ηλεκτρικού ρεύματος, ακόμα και αν στην περιοχή σας έχει διακοπεί το ηλεκτρικό ρεύμα.
- Κλείστε την παροχή νερού, για το ενδεχόμενο βλάβης στο δίκτυο ύδρευσης.

10 Έντονα καιρικά φαινόμενα

10.1 Θυελλώδεις άνεμοι

Άνεμος είναι η φυσική κίνηση του ατμοσφαιρικού αέρα που ρέει γενικά παράλληλα προς το έδαφος. Αιτία του ανέμου είναι η οριζόντια διαφορά της ατμοσφαιρικής πίεσης. Όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά πίεσης μεταξύ δύο δεδομένων σημείων τόσο μεγαλύτερη είναι και η ένταση του ανέμου.

- Πριν και κατά τη διάρκεια θυελλωδών ανέμων

- Ασφαλίστε αντικείμενα τα οποία αν παρασυρθούν από τον άνεμο ενδέχεται να προκαλέσουν καταστροφές ή τραυματισμούς
- Στερεώστε τις διαφημιστικές πινακίδες που τυχόν έχετε αναρτήσει.
- Ασφαλίστε τις πόρτες και τα παράθυρα του σχολικού συγκροτήματος.
- Αποφύγετε τη διέλευση κάτω από μεγάλα δέντρα, κάτω από αναρτημένες πινακίδες και γενικά από περιοχές, όπου ελαφρά αντικείμενα (π.χ. γλάστρες, σπασμένα τζάμια κλπ.) μπορεί να αποκολληθούν και να πέσουν στο έδαφος (π.χ. κάτω από μπαλκόνια).

10.2 Καταιγίδες

Οι καταιγίδες είναι από τα πιο βίαια ατμοσφαιρικά φαινόμενα και συνοδεύονται από ραγδαίες βροχές, ισχυρούς ανέμους με μεταβλητή ένταση και διεύθυνση, οι οποίοι μπορεί να φτάσουν τα 50 με 80km/h ή ακόμα και τα 100km/h, από ισχυρές ηλεκτρικές εκκενώσεις, δηλαδή κεραυνούς και πολλές φορές από χαλάζι.

Πώς να εκτιμήσετε την απόσταση από μια καταιγίδα

Μετρήστε το χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ της αστραπής και της βροντής σε δευτερόλεπτα. Διαιρέστε το χρόνο που μετρήσατε με το 3 ώστε να υπολογίσετε την απόσταση της καταιγίδας σε χιλιόμετρα.

Λάβετε γρήγορα τα απαραίτητα μέτρα, πριν η καταιγίδα σας πλησιάσει. Η απόσταση είναι ενδεικτική καθώς η καταιγίδα μπορεί να εμφανιστεί πολύ γρήγορα πάνω από την περιοχή στην οποία βρίσκεστε.

- Κατά τη διάρκεια της καταιγίδας:

Αν βρίσκεστε στο σχολικό συγκρότημα

-Ασφαλίστε αντικείμενα, που μπορεί να παρασυρθούν από τον άνεμο ή τη ραγδαία βροχόπτωση και ενδέχεται να προκαλέσουν καταστροφές ή τραυματισμούς.

-Ασφαλίστε τις πόρτες και τα παράθυρα.

-Μην κρατάτε ηλεκτρικές συσκευές ή το τηλέφωνο διότι ο κεραυνός μπορεί να περάσει μέσα από τα καλώδια. Αποσυνδέστε τις συσκευές τηλεόρασης από την κεραία και την παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος.

-Αποφύγετε να αγγίζετε τις σωληνώσεις των υδραυλικών (τουαλέτες, βρύσες) καθώς συνιστούν καλούς αγωγούς του ηλεκτρισμού.

Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο

-Καταφύγετε στο σχολικό κτίριο ή διαφορετικά καθίστε αμέσως στο έδαφος χωρίς να ξαπλώσετε.

-Μην καταφύγετε ποτέ κάτω από ένα ψηλό δέντρο σε ανοιχτό χώρο.

-Αποφύγετε τα χαμηλά εδάφη για τον κίνδυνο πλημμύρας.

-Μην πλησιάζετε μεταλλικά αντικείμενα (π.χ. αυτοκίνητα, ποδήλατα, σύνεργα κατασκήνωσης κλπ.)

10.3 Χαλαζόπτωση

Προφυλαχθείτε αμέσως. Μην εγκαταλείψετε τον ασφαλή χώρο, παρά μόνο όταν βεβαιωθείτε ότι η καταιγίδα πέρασε.

10.4 Χιονόπτωση / Δριμύ ψύχος

Κατά τη διάρκεια του χειμώνα σημειώνονται στη χώρα μας χιονοπτώσεις που διαρκούν από μερικές ώρες μέχρι μερικές ημέρες και συχνά συνοδεύονται από χαμηλές θερμοκρασίες και ισχυρούς ανέμους.

Οι χιονοπτώσεις μπορεί να είναι τοπικές ή να επηρεάσουν μεγάλο μέρος της χώρας. Συνήθως, οι ισχυρότερες χιονοπτώσεις σημειώνονται στις βόρειες και ορεινές περιοχές της χώρας, όπου το χιόνι παραμένει για όλη σχεδόν τη χειμερινή περίοδο.

- Προετοιμασία:

-Φροντίστε για εξοπλισμό καθαρισμού του χιονιού (π.χ. φτυάρια).

- Κατά τη διάρκεια της χιονόπτωσης:

Αν βρίσκεστε στο σχολικό συγκρότημα

-Διατηρείστε το ζεστό και παραμείνετε σε αυτό όσο μπορείτε.

-Μην αφήνετε τα παιδιά να βγουν έξω ασυνόδευτα.

-Φορέστε κατάλληλα ρούχα και παπούτσια.

Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο

-Πηγαίνετε σε ασφαλές μέρος χωρίς να εκτεθείτε στη χιονοθύελλα.

-Ντυθείτε με πολλά στρώματα από ελαφριά και ζεστά ρούχα αντί για ένα βαρύ ρούχο και φορέστε ζεστές αδιάβροχες μπότες. Προτιμήστε ένα αδιάβροχο εξωτερικό ρούχο.

-Προσέξτε τις μετακινήσεις σας σε περιοχές όπου προβλέπονται χιονοπτώσεις.

10.5 Παγετός

Σε περιοχές όπου έχει δημιουργηθεί παγετός απαιτείται προσοχή όταν μαθητές βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους, για την αποφυγή τραυματισμών από ολισθηρότητα.

10.6 Καύσωνας

Ημέρες με υψηλές θερμοκρασίες είναι ημέρες κατά τις οποίες οι θερμοκρασίες ανεβαίνουν σε υψηλά επίπεδα τις μεσημβρινές και πρώτες απογευματινές ώρες. Καύσωνας, για τις κλιματικές συνθήκες της Ελλάδας, θεωρείται μια περίοδος τουλάχιστον 3 ημερών, όπου οι θερμοκρασίες στις πεδινές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας ξεπερνούν τους 37°C και η μέση ημερήσια θερμοκρασία είναι τουλάχιστον 31°C, δηλαδή η θερμοκρασία δε μειώνεται αρκετά κατά τις νυκτερινές ώρες (δεν πέφτει κάτω από τους 25-26°C).

-Αποφύγετε την έκθεση και παραμονή σε εξωτερικούς χώρους και παραμείνετε σε σκιερά και δροσερά μέρη μακριά από χώρους όπου επικρατεί συνωστισμός.

-Αποφύγετε το βάδισμα για πολύ ώρα ή το τρέξιμο κάτω από τον ήλιο.

-Προτιμήστε τα ελαφρά, άνετα και ανοιχτόχρωμα ρούχα από φυσικό υλικό για να διευκολύνεται ο αερισμός του σώματος και η εξάτμιση του ιδρώτα.

-Φροντίστε η διατροφή σας να αποτελείται από ελαφρά και μικρά γεύματα, με έμφαση στα φρούτα και τα λαχανικά. Περιορίστε τα λιπαρά.

-Πίνετε άφθονα υγρά (νερό και χυμούς φρούτων).

10.7 Κατολισθήσεις / Καθιζήσεις

Το φαινόμενο της κατολίσθησης αναφέρεται στη διατάραξη της ισορροπίας μιας μάζας εδάφους ή βράχου. Οι κατολισθήσεις αποτελούν μέρος των φυσικών διεργασιών εξέλιξης του γήινου ανάγλυφου, ωστόσο μπορούν να προκληθούν και από εξωτερικές παρεμβάσεις με την έμμεση ή άμεση συμβολή του ανθρώπου.

- Ενέργειες πριν την εκδήλωση της κατολίσθησης

Οι κατολισθήσεις συμβαίνουν συνήθως σε περιοχές που έχουν συμβεί και στο παρελθόν. Ζητήστε πληροφορίες για τις κατολισθήσεις στην περιοχή σας, και ενδεχομένως ζητήστε μια λεπτομερή πραγματογνωμοσύνη της περιοχής του Σχολικού συγκροτήματος.

Τι να κάνετε αν υποψιάζεστε ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος κατολίσθησεων.

-Επικοινωνήστε με τις τοπικές Αρχές, Πυροσβεστική, Αστυνομία ή Διεύθυνση Τεχνικών Έργων. Οι τοπικοί φορείς είναι οι πλέον κατάλληλοι να εκτιμήσουν έναν ενδεχόμενο κίνδυνο.

-Αν βρίσκεστε σε περιοχές επικίνδυνες για κατολισθήσεις και λασποροές, ενημερωθείτε για τις πιθανές οδούς διαφυγής.

-Ενημερωθείτε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το διαδίκτυο για προειδοποιήσεις σχετικές με φαινόμενα έντονων ή παρατεταμένων βροχοπτώσεων. Μετά από περιόδους παρατεταμένων βροχοπτώσεων αυξάνεται ο κίνδυνος εκδήλωσης κατολισθήσεων.

- Ενέργειες κατά την διάρκεια εκδήλωσης κατολισθήσεων

-Απομακρυνθείτε το ταχύτερο δυνατό από την περιοχή εκδήλωσης της κατολίσθησης.

-Αν παραμείνετε στο Σχολικό συγκρότημα, μετακινηθείτε σε ψηλότερους ορόφους.

-Εάν είναι αδύνατο να απομακρυνθείτε καθίστε στο πάτωμα σε εμβρυακή στάση και προστατέψτε το κεφάλι σας.

-Να είστε έτοιμοι να μετακινηθείτε γρήγορα. Δώστε προτεραιότητα στην ασφάλεια του εαυτού σας και όχι των υπαρχόντων σας.

- Ενέργειες μετά την εκδήλωση κατολισθήσεων

-Μείνετε μακριά από την περιοχή της κατολίσθησης. Μπορεί να υπάρχει κίνδυνος εκδήλωσης νέας κατολίσθησης.

-Παρακολουθείτε τους τοπικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς για τις τελευταίες πληροφορίες σχετικά με την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση της κατολίσθησης.

-Ελέγξτε για τραυματίες και παγιδευμένα άτομα περιμετρικά του χώρου εκδήλωσης της κατολίσθησης, χωρίς να εισέλθετε σε αυτόν. Κατευθύνεται τα σωστικά συνεργεία στις θέσεις των παγιδευμένων.

-Ελέγξτε για βλάβες σε δίκτυα κοινής ωφέλειας.

-Ελέγξτε για ζημιές τα κρίσιμα σημεία για την στατικότητα του Σχολικού συγκροτήματος.

10.8 Γενικές Οδηγίες

Φροντίστε να ενημερώνεστε διαρκώς από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων. Οι επίσημες πηγές ενημέρωσης είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) και η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

Σε περίπτωση ανάγκης καλέστε εναλλακτικά: Αστυνομία 100, Πυροσβεστικό Σώμα 199, ΕΚΑΒ 166, τον (δωρεάν) Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης 112.

Μόλις περάσει η κακοκαιρία

Παρακολουθείτε συνεχώς από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση τις επίσημες προειδοποιήσεις ή συμβουλές.

11 Τεχνολογικά ατυχήματα

Οι διάφορες ανέσεις και ευκολίες, οι οποίες θεωρούνται αυτονόητες στα πλαίσια του σύγχρονου πολιτισμού, οφείλονται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και είναι το αποτέλεσμα των σχετικών ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες αυτές συνεπάγονται ταυτόχρονα και την δημιουργία αντιστοίχων νέων κινδύνων για τον πληθυσμό και το περιβάλλον. Σε ε-

θνικό επίπεδο, αλλά και διεθνώς, έχουν θεσπιστεί και συνεχώς αναπροσαρμόζονται κανονισμοί και τεχνικές προδιαγραφές, που στοχεύουν κατ' αρχήν στην πρόληψη, δηλαδή στην αποφυγή των συμβάντων (ατυχημάτων), αλλά και στην μείωση των επιπτώσεών τους στον πληθυσμό αλλά και στο περιβάλλον. Οι τεχνικές προδιαγραφές και οι κανονισμοί, καθώς και τα βελτιωμένα συστήματα διοίκησης, έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση του αριθμού των συμβάντων, αλλά δεν εξασφαλίζουν ότι δεν θα συμβούν ατυχήματα.

Οι τεχνολογικές καταστροφές οφείλονται συνήθως σε τεχνολογικούς κινδύνους, οι οποίοι δεν αντιμετωπίζονται κατ' αρχήν με τον πρέποντα τρόπο ή σε τεχνολογικά συμβάντα (ατυχήματα) τα οποία προκαλούνται από ανθρώπινα λάθη, αστοχίες εξοπλισμού, οργανωτικές ή διοικητικές δυσλειτουργίες, κλπ. και ξεφεύγουν από τον έλεγχο. Μπορούν όμως να είναι και το αποτέλεσμα είτε άλλων φυσικών καταστροφών (σεισμών, κεραυνών, ισχυρών βροχοπτώσεων κλπ) είτε σκόπιμων ανθρώπινων ενεργειών.

11.1 Οδηγίες αντιμετώπισης τεχνολογικών ατυχημάτων

Αν το Σχολείο ή το Σχολικό συγκρότημα βρίσκεται σε περιοχή στην οποία υπάρχουν τεχνολογικοί κίνδυνοι οι επιλογές είναι δύο: είτε να παραμείνετε/να καταφύγετε σε κλειστό χώρο είτε να εκκενώσετε το χώρο. Οι αρμόδιες Αρχές θα αποφασίσουν την καλύτερη λύση.

Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό:

- Να ακολουθήσετε τις οδηγίες που θα δοθούν από τις αρμόδιες Αρχές.
- Να μελετήσετε, να εξοικειωθείτε και να εφαρμόσετε τις παρακάτω γενικές οδηγίες μέχρι να σας δοθούν οι ειδικές οδηγίες κατά τη διάρκεια ενός ατυχήματος.

- Προετοιμασία:

Συγκεντρώστε στον ίδιο χώρο ή φροντίστε να είναι εύκολο να συγκεντρωθούν σε λίγο χρόνο:

- Κολλητική μονωτική ταινία (χαρτοταινία).
- Ψαλίδια.
- Πλαστικά φύλλα (κομμένα στις κατάλληλες διαστάσεις) και πλαστικές σακούλες σκουπιδιών.
- Πετσέτες και πανάκια.
- Ραδιόφωνο με μπαταρίες (οι μπαταρίες να μην είναι μέσα στο ραδιόφωνο αλλά να βρίσκονται δίπλα, αλλιώς ελέγχετε τις συχνά).
- Φακός με μπαταρίες (οι μπαταρίες να μην είναι μέσα στο φακό αλλά να βρίσκονται δίπλα, αλλιώς ελέγχετε τις συχνά).
- Επιπλέον καινούργιες μπαταρίες.
- Εμφιαλωμένο νερό σε μικρές ποσότητες.
- Συσκευασμένη τροφή σε μικρές ποσότητες.
- Σαπούνι.
- Βαλιτσάκι πρώτων βοηθειών.

- Κατά τη διάρκεια του ατυχήματος

- Παραμείνετε ή καταφύγετε σε κλειστό χώρο

Σκοπός είναι να διαφυλάξετε την υγεία σας από επικίνδυνες χημικές ουσίες που μπορεί να εισέλθουν στο Σχολείο, από πιθανές εκρήξεις (πρωτογενή και δευτερογενή θραύσματα) και από τη θερμική ακτινοβολία.

-Ασφαλίστε ερμητικά με χαρτοταινία και πλαστικά φύλλα όλα τα συστήματα θέρμανσης και τις εισόδους απαγωγών και συστημάτων εξαερισμού, τις πόρτες και τα παράθυρα.

-Μην χρησιμοποιήσετε φιάλες υγραερίου.

-Μην πλησιάζετε σε παράθυρα για οποιοδήποτε λόγο.

-Μην χρησιμοποιείτε άσκοπα το τηλέφωνο (κινητό ή σταθερό).

-Αν παρ' όλες τις ενέργειές σας, τα επικίνδυνα αέρια εισέλθουν στο κτίριο, διπλώστε αρκετές φορές μία πετσέτα ή ένα πανί, καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας και πάρτε ελαφρές αναπνοές.

Αν ζητηθεί από τις Αρχές να εκκενώσετε την περιοχή

-Διατηρείστε την ψυχραιμία σας.

-Ακολουθείστε τις οδούς διαφυγής που θα σας υποδειχθούν.

-Έχετε το ραδιόφωνο ανοικτό ώστε να παρακολουθείτε τις ανακοινώσεις και να εφαρμόζετε τις οδηγίες των Αρχών.

Αν βρίσκεστε έξω από το κτίριο και κοντά στο χώρο του ατυχήματος:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας και προσπαθήστε να προφυλάξετε καταρχήν τον εαυτό σας.

- Προσφέρετε βοήθεια σε όποιους τη χρειάζονται μόνο εάν γνωρίζετε πώς πρέπει να ενεργήσετε.

- Απομακρυνθείτε από το χώρο του ατυχήματος το συντομότερο δυνατόν.

- Μην περπατάτε και μην αγγίζετε άσκοπα εκεί που βρίσκεται η ουσία που έχει διαρρεύσει.

- Μην καπνίζετε.

- Καλύψτε το σώμα σας όσο το δυνατόν περισσότερο.

-«Φιλτράρετε» τον αέρα που αναπνέετε από επικίνδυνα αέρια, σκόνη ή σταγονίδια καλύπτοντας με μία διπλωμένη πετσέτα ή πανί το στόμα και τη μύτη σας και παίρνετε ελαφρές αναπνοές.

Αν εκτεθείτε σε χημική ουσία:

- Καλέστε αμέσως ιατρική βοήθεια

- Κέντρο Δηλητηριάσεων: 210 7793777

- ΕΚΑΒ: 166

Γενικές οδηγίες που να καλύπτουν κάθε περίπτωση έκθεσης σε μία επικίνδυνη ουσία (δηλητηρίαση, χημικό έγκαυμα) δεν είναι δυνατόν να δοθούν. Αν όμως προβείτε σε ορισμένες κατάλληλες ενέργειες μειώνετε την πιθανότητα της μόλυνσης και τις επιπτώσεις της.

Αν μία επικίνδυνη ουσία έρθει σε επαφή με τα μάτια σας ενεργείστε ΑΜΕΣΩΣ. Οποιαδήποτε καθυστέρηση αυξάνει την πιθανότητα σοβαρής βλάβης. Εκτός κι αν ενημερωθείτε ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιήσετε νερό για τη συγκεκριμένη χημική ουσία, κάντε τα εξής:

- Ξεπλύνετε τα χέρια σας γρήγορα.

- Αν φοράτε φακούς επαφής, αφαιρέστε τους.

- Ξεπλύνετε κάθε μάτι ξεχωριστά χωρίς ιδιαίτερη πίεση με καθαρό χλιαρό νερό και με κατεύθυνση από την μύτη προς τα έξω για τουλάχιστον 15 λεπτά. Συνεχίστε τη διαδικασία έως

ότου να μην αισθάνεστε ενόχληση.

- Ζητείστε ιατρική βοήθεια.

Αν βάσιμα νομίζετε ότι έχετε εκτεθεί σε επικίνδυνη ουσία:

- Βγάλτε αμέσως όποια ρούχα θεωρείτε ότι έχουν μολυνθεί.

- Γδυθείτε με τέτοιο τρόπο ώστε τα ρούχα να μην έρθουν σε επαφή με το πρόσωπό σας.

Διαφορετικά σκίστε ή κόψτε τα με ψαλίδι.

- Βάλτε τα σε πλαστικές σακούλες ή σε δοχείο και κλείστε το καλά.

- Πλυθείτε προσεκτικά με νερό.

- Περιμένετε ιατρική βοήθεια.

12 ΧΒΡΠ (Χημικά, Βιολογικά, Ραδιενεργά, Πυρηνικά) συμβάντα

Η προσπάθεια πρόκλησης επιδημιών, η προσθήκη μολυσματικών, ρυπογόνων παραγόντων στο σύστημα ύδρευσης και η χρήση επικίνδυνων χημικών ουσιών με τελικό σκοπό την επικράτηση κατά του αντιπάλου σε πολεμικές συρράξεις είναι καταγεγραμμένη από αρχαιοτάτων χρόνων. Τον περασμένο αιώνα η μεγάλη ανάπτυξη των χημικών, βιολογικών και πυρηνικών όπλων οδήγησε στην περιστασιακή χρήση τους κατά τον πρώτο και δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και άλλες περιφερειακές συρράξεις. Καταγράφηκαν επίσης ατυχήματα σε εγκαταστάσεις παραγωγής ΧΒΡΠ όπλων. Τις τελευταίες δεκαετίες καταγράφηκαν περιστατικά χρήσης ή προετοιμασίες για πραγματοποίηση επιθέσεων με ΧΒΡΠ παράγοντες από τρομοκρατικές οργανώσεις και εκτός πλαισίου πολεμικών συρράξεων. Μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 στις ΗΠΑ και τα περιστατικά με την αποστολή επιστολών με σκόνη άνθρακα, το θέμα της χρήσης ΧΒΡΠ παραγόντων κατά του πληθυσμού βρέθηκε στο επίκεντρο της δημοσιότητας.

Στη χώρα μας και στην Ε.Ε. η πλευρά της διαχείρισης των συνεπειών ΧΒΡΠ περιστατικών έχει ενταχθεί στο αντικείμενο της Πολιτικής Προστασίας μαζί με τις φυσικές και τις τεχνολογικές καταστροφές (Νόμος 3013/2002). Ένα συμβάν κατά το οποίο ένας Χημικός παράγων ή μία βιομηχανική χημική ουσία χρησιμοποιείται σαν τρομοκρατικό όπλο ονομάζεται Χημικό Περιστατικό. Αντίστοιχα ονομάζεται Βιολογικό/Ραδιολογικό περιστατικό το συμβάν κατά το οποίο ένας βιολογικός/ραδιολογικός παράγων χρησιμοποιείται σαν τρομοκρατικό όπλο.

- Προετοιμασία:

Η αντιμετώπιση ενός ΧΒΡΠ περιστατικού εξαρτάται από πολλούς παράγοντες (είδος, ποσότητα και καθαρότητα ΧΒΡΠ παράγοντα, μέθοδος διασποράς, χώρος, μετεωρολογικές συνθήκες, κλπ.). Επομένως δεν είναι η ίδια για κάθε περίπτωση.

Παρόλα αυτά οι βασικές ενδεδειγμένες ενέργειες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώστε το χρόνο παραμονής στο επικίνδυνο περιβάλλον και επομένως της έκθεσης στον ΧΒΡΠ παράγοντα.

- Απομακρύνετε το ΧΒΡΠ παράγοντα από το σώμα σας.

-Απομακρυνθείτε από το χώρο του περιστατικού και παραμείνετε σε ασφαλή χώρο.
 -Εφαρμόστε τις οδηγίες των αρμοδίων Αρχών και συνεργαστείτε με το προσωπικό τους.
 -Στη συνέχεια παρατίθενται οι γενικές οδηγίες που πρέπει να ακολουθήσετε έως ότου σας δοθούν ειδικές οδηγίες από τις αρμόδιες Αρχές. Επιπλέον, συμβουλευτείτε και τις οδηγίες για τα τεχνολογικά ατυχήματα.

- Κατά τη διάρκεια του ατυχήματος:

Αν βρεθείτε σε χώρο όπου είναι αντιληπτή η απελευθέρωση ΧΒΡΠ παράγοντα

-Διατηρήστε την ψυχραιμία σας και μην πανικοβάλλεστε.

-Αν το περιστατικό συμβεί σε ανοικτό χώρο απομακρυνθείτε από την περιοχή πεζή χωρίς να αγγίξετε τίποτε. Μην απομακρυνθείτε πάρα πολύ και μην χρησιμοποιήσετε δημόσια ή ιδιωτικά μέσα μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ, ηλεκτρικό, μετρό, ταξί, αυτοκίνητα, μηχανάκια). Κάτι τέτοιο ίσως προκαλέσει διασπορά του επικίνδυνου παράγοντα στα μέσα μεταφοράς και τον υπόλοιπο πληθυσμό. Η εξάπλωση του προβλήματος θα δυσχεράνει και την προσφορά βοήθειας προς εσάς.

-Αν το περιστατικό συμβεί σε κλειστό χώρο, κλείστε τα επιμέρους συστήματα εξαερισμού και το κεντρικό, βγείτε από το κτίριο και περιμένετε τις Αρχές.

-Προφυλαχθείτε μπαίνοντας στο πλησιέστερο κτίριο που δεν έχει υποστεί ζημιές. Σε περίπτωση έκρηξης σε ανοικτό χώρο αν παραμείνετε ή καταφύγετε σε κλειστό χώρο μειώνεται η έκθεσή σας σε ΧΒΡΠ παράγοντες.

-Αφού βρεθείτε σε «ασφαλή» χώρο βγάλτε τα ρούχα σας το συντομότερο δυνατόν. Προσέξτε να μην εκθέσετε περισσότερο στους ΧΒΡΠ παράγοντες τα ευαίσθητα σημεία και τις περιοχές εισόδου του οργανισμού σας (μάτια, μύτη και στόμα). Πλυθείτε με άφθονο νερό μόνοι σας ή καλύτερα ανά δύο ώστε να είναι δυνατός ο καλύτερος καθαρισμός στα δύσκολα σημεία και μέρη του σώματος (πίσω από τα αυτιά, μάτια, μασχάλες κλπ.). Τοποθετείστε τα ρούχα σε πλαστική σακούλα που κλείνει καλά.

-Αν δεν είναι εφικτό να βγάλετε όσα ρούχα είναι δυνατόν (και αν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες) περιμένετε τις δυνάμεις που θα αναλάβουν το έργο της απολύμανσης/απορρύπανσής σας. Να είστε προετοιμασμένοι ότι θα πρέπει να βγάλετε ή να σας βγάλουν τα ρούχα (μερικά από αυτά σκίζοντας τα ή κόβοντάς τα με ψαλίδι). Θα χρειαστεί να στέκεστε χωρίς ρούχα μπροστά σε άγνωστους και γνωστούς ανθρώπους. Είναι απαραίτητο για την καλύτερη δυνατή προστασία της υγείας σας.

-Συνεργαστείτε με το προσωπικό των υπηρεσιών που έχουν ως αποστολή την αντιμετώπιση του συμβάντος για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα (τη δική σας υγεία). Ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες που σας δίνουν και μην διαφωνείτε.

-Μην παραξενευτείτε αν δείτε το προσωπικό των υπηρεσιακών δυνάμεων να φορά προστατευτικό εξοπλισμό που εσείς βέβαια δεν έχετε. Η προστασία τους είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί η μεγαλύτερη προσφορά βοήθειας σε εσάς.

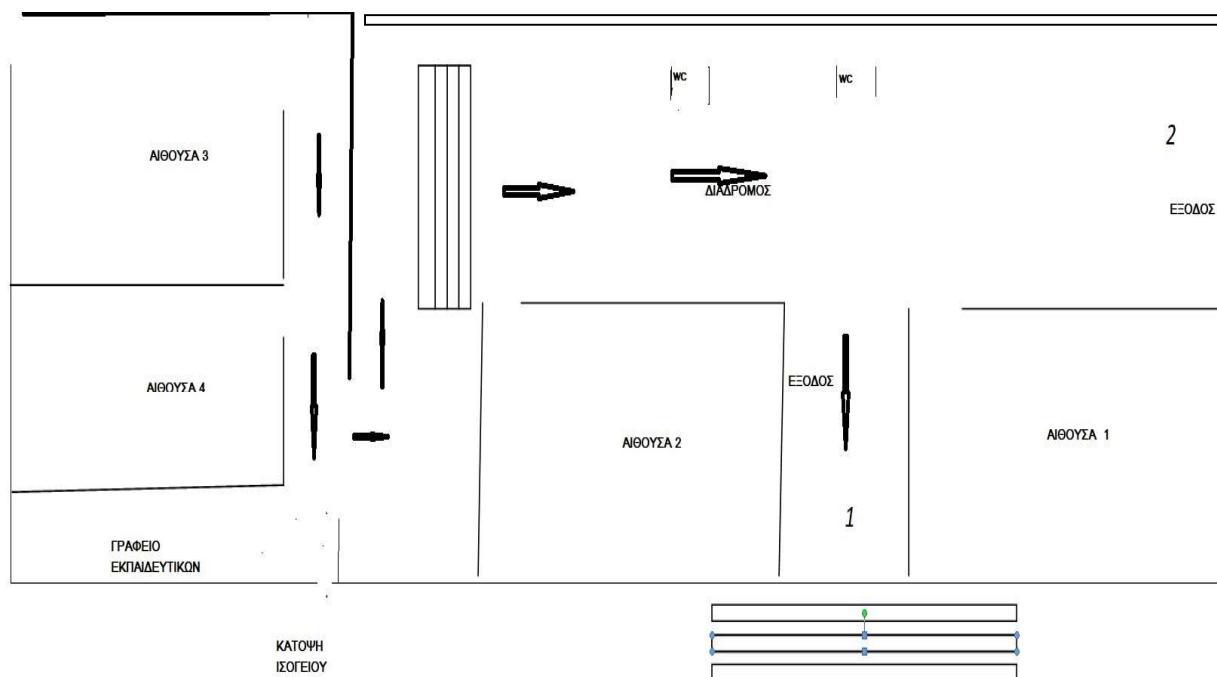
-Μην ξεχνάτε να αναφέρετε στις Αρχές οτιδήποτε παρατηρείτε.

Αν εκτεθείτε σε κάποιο ΧΒ παράγοντα χωρίς να το γνωρίζετε

-Ίσως εμφανίσετε συμπτώματα που μοιάζουν με ίωση ή κρυολόγημα δηλ. πυρετό, βήχα, κοιλιακούς ή μυϊκούς πόνους κλπ. (π.χ. βιολογικό παράγοντα) ή συμπτώματα έκθεσης σε τοξική χημική ουσία (π.χ. «μουστάρδα», φυτοφάρμακο).

-Παρακολουθείστε προσεκτικά την ενημέρωση (αν έχει γίνει) από τις αρμόδιες Αρχές και δείτε αν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις ανακοινώσεις. Διαφορετικά ενημερώστε τις Αρχές.

-Επικοινωνήστε τηλεφωνικά με τον ιατρό σας ή με ιατρικές υπηρεσίες και μην παρουσιάζεστε σε χώρο παροχής ιατρικής φροντίδας (νοσοκομείο, ιατρείο) χωρίς προηγουμένως να έχετε ενημερώσει.

13 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**13.1 Διαδικασία Εκκένωσης της Σχολικής Μονάδας****13.1.1 Σκαρίφημα κτιριακών χώρων Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λουκά με επισήμανση οδών διαφυγής**ΙΣΟΓΕΙΟ

Ισόγειο: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Έξοδος από θύρα 1(εναλλακτικά από θύρα 2)

- Αίθουσα 1
- Αίθουσα 2
- Αίθουσα 4
- Αίθουσα 3

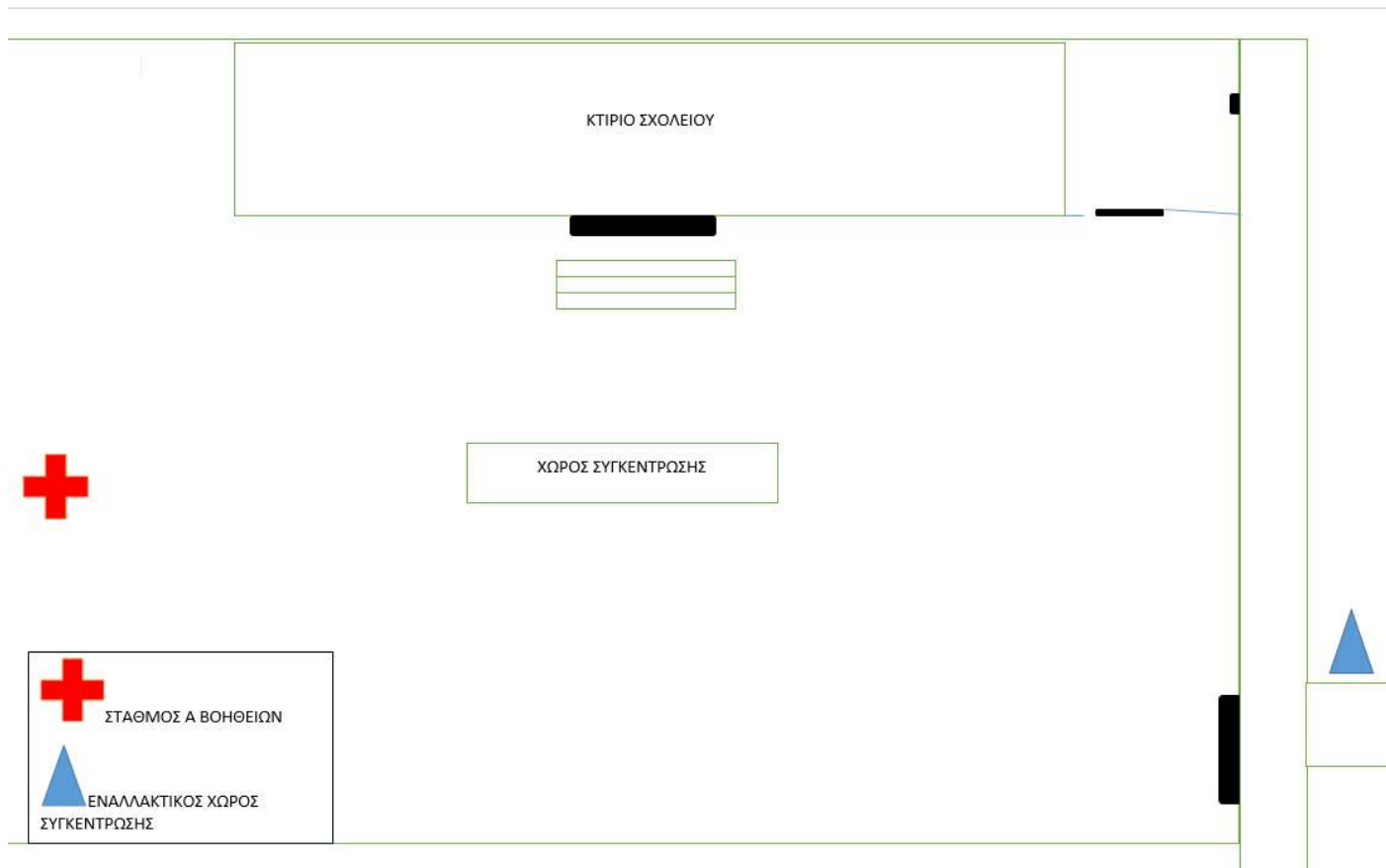
ΙΣΟΓΕΙΟ

ΥΠΟΓΕΙΟ



13.1.2 Κάτοψη αύλειου χώρου και χώρων συγκέντρωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ



13.2 Πίνακας Μέτρων Αντισεισμικής Προστασίας- Ανάρτηση σε αίθουσες

Σε κάθε όροφο αναρτάται η κάτοψη του ορόφου με επισημασμένες τις οδεύσεις διαφυγής.

Επίσης το ακόλουθο σχέδιο:

**14 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ****14.1 Πίνακας εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού**

14.2 Πίνακας Ομάδων Εργασίας

α/α	Ομάδες Εργασίας (ανάλογα και με τη διαθεσιμότητα των εκπαιδευτικών στο σχολείο κατά τις ημέρες των συμβάντων)
1.	Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου <ul style="list-style-type: none"> Διευθυντής του Σχολείου
2.	Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό <ul style="list-style-type: none"> Διευθυντής του σχολείου
3.	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών <ul style="list-style-type: none"> Κατσαλίφη Μαρία Βαλαγιαννόπουλος Ν
4.	Ομάδα Πυρασφάλειας & Ελέγχου Δικτύων <u>Προσεισμικά:</u> <ul style="list-style-type: none"> Κεχρής Χ Βαλαγιαννόπουλος Ν <u>Μετασεισμικά:</u> Όλο το προσωπικό του Σχολείου είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από ένα σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς παρεμβαίνει για την κατάσβεσή της.
5.	Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής & Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία <ul style="list-style-type: none"> Μακρύγιαννη Π Κουκουβάος Γ Μεταξάς Δ
6.	Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου <ul style="list-style-type: none"> Βαλμά Α

7.	<p>Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διευθυντής
8.	<p>Ομάδα Υποστήριξης Ατόμων με Αναπηρία</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεταξάς Δ <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου με Αναπηρία, τη μετασεισμική περίοδο τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου.</p>

15 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

15.1 Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας

A/A	Ημερομηνία Άσκησης	Ώρα Άσκησης	Αξιολόγηση
1			
2			
3			

16 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

16.1 Επισημάνσεις προς τους γονείς/ κηδεμόνες των μαθητών

Το παρόν κείμενο αποτελεί προσάρτημα του Ενοποιημένου Μνημονίου Ενεργειών για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου, Πυρκαγιών, Ακραίων Καιρικών Φαινομένων, Τεχνολογικών Καταστροφών και ΧΒΡΠ περιστατικών του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λουκά το οποίο περιλαμβάνει τις απαραίτητες επισημάνσεις και ενέργειες για την αποτελεσματικότερη προφύλαξη των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου σε περίπτωση σεισμού, πυρκαγιάς ή κάθε άλλου έκτακτου γεγονότος.

Σας ενημερώνουμε πως το σχολείο έχει φροντίσει για τη μέγιστη ασφάλεια και προστασία του μαθητικού πληθυσμού κατά τη στιγμή του συμβάντος, την παροχή Α' Βοηθειών σε παιδιά που τυχόν τραυματιστούν, την ασφαλή εκκένωση του διδακτηρίου προς το χώρο καταφυγής και την προστασία των μαθητών μέχρι την παραλαβή τους από τους γονείς/κηδεμόνες ή τη μεταφορά τους με τη βοήθεια συνοδών, σε άλλους συλλογικότερους χώρους καταφυγής (για την περίπτωση που ο επιλεγόμενος χώρος καταφυγής κριθεί ακατάλληλος). Οι ενέργειες αυτές συμπεριλαμβάνονται στο καταρτισθέν Σχέδιο Αντιμετώπισης Κρίσεων που έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.

- Έχει δομηθεί ακολουθώντας πιστά τις σχετικές οδηγίες του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) καθώς και τις αντίστοιχες του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος.
- Περιλαμβάνει με λεπτομέρειες όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες για τη διαδικασία διαφυγής από το εσωτερικό του σχολικού κτιρίου μέχρι την έξοδο από αυτό καθώς και την προσέγγιση και παραμονή στον ασφαλή χώρο καταφυγής.

Σας διαβεβαιώνουμε πως η εκπαίδευση επί των προβλεπόμενων διαδικασιών και η επιτυχής υλοποίησή τους αποτελεί βασική προτεραιότητα του προσωπικού του σχολείου. Η εξοικείωση του διδακτικού προσωπικού και του μαθητικού πληθυσμού του σχολείου με τις διαδικασίες και τις ενέργειες πρόληψης και αντιμετώπισης εξασφαλίζεται από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες τόσο σε επίπεδο τάξης όσο και στο σύνολο του σχολείου με τη διεξαγωγή ασκήσεων ετοιμότητας (μία ανά διδακτικό τρίμηνο).

Ωστόσο, για την αποτελεσματικότερη και ασφαλέστερη διαχείριση οποιασδήποτε ενδεχόμενης κατάστασης είναι απαραίτητη η συντονισμένη δική σας δράση ως εξής:

- Σε περίπτωση κατάστασης κρίσης (σεισμός/ πυρκαγιά) **μην επιχειρήσετε να επικοινωνήσετε τηλεφωνικά** με το σχολείο, διότι θα δυσχεράνετε την προσπάθεια επικοινωνίας του σχολείου με τις αρμόδιες υπηρεσίες για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών (παροχή Α' Βοηθειών, πυρόσβεση κ.λπ.).
- Προσεγγίστε στο σχολικό χώρο κατά το δυνατόν χωρίς αυτοκίνητο ή, αν αυτό δεν είναι εφικτό, σταθμεύστε όσο πιο μακριά από το σχολείο γίνεται και **σε καμιά περίπτωση πλησίον της κεντρικής εισόδου** και προσεγγίστε με τα πόδια, ώστε να εξασφαλίζεται η ακώλυτη διέλευση των οχημάτων (ασθενοφόρα, πυροσβεστικά οχήματα).
- Κατά την άφιξή σας στην κεντρική είσοδο του σχολείου, αναζητήστε τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς που θα σας ενημερώσουν για το χώρο καταφυγής και τη διαδικασία παραλαβής των παιδιών σας.

- Εισερχόμενοι στο σχολικό χώρο, κατευθυνθείτε αμέσως στο σημείο του χώρου καταφυγής όπου είναι συγκεντρωμένη η τάξη των παιδιών σας, τα οποία θα παραλάβετε **μόνο αφού ενημερώσετε** τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό και αφού **βεβαιωθείτε** πως αυτός σημείωσε στη σχετική κατάσταση την αποχώρηση του παιδιού. Αν έχετε παιδιά σε περισσότερες της μίας τάξης, επαναλάβετε την ίδια διαδικασία.
- Αν παραλαμβάνετε παιδί άλλης οικογένειας, ακολουθήστε την ίδια διαδικασία όπως παραπάνω, δίνοντας στον υπεύθυνο εκπαιδευτικό τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο) καθώς και τηλέφωνο επικοινωνίας (κινητό & σταθερό).
- Αν η σωματική και ψυχολογική κατάσταση του παιδιού σας επιτρέπει την αποχώρηση, παρακαλούμε αποχωρήστε από το σχολικό χώρο, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός και να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη επίβλεψη των μαθητών και η υλοποίηση των σχετικών ενεργειών μετριασμού των αποτελεσμάτων και των συνεπειών του συμβάντος.
- Κατά την αποχώρησή σας από το σχολικό χώρο, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, θα σας δοθούν πληροφορίες ή διευκρινήσεις για τη λειτουργία του σχολείου τις επόμενες ημέρες. Από το ιστολόγιο του σχολείου () μπορείτε να ενημερωθείτε στη συνέχεια για τις συνθήκες λειτουργίας του σχολείου.
- **Κανένας μαθητής δεν θα εγκαταλείψει το σχολικό χώρο μόνος του, αν δεν έρθει κάποιος να τον παραλάβει.** Σε περίπτωση προσωπικής αδυναμίας να παραλάβετε τα παιδιά σας, επικοινωνήστε με κάποιο άλλο μέλος της οικογένειάς σας ή με κάποιον άλλο γονέα στον οποίο θα αναθέσετε την παραλαβή του παιδιού. **Τα παιδιά θα παραμείνουν ασφαλή στον χώρο καταφυγής** ή σε άλλο καταλληλότερο χώρο, μέχρις ότου παραληφθούν από τους γονείς/κηδεμόνες ή άλλο ορισθέν πρόσωπο.

Το σχολείο δεσμεύεται πως θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την προστασία των μαθητών του. Για το λόγο αυτό σε περίπτωση κατάστασης κρίσης **μην ενεργήσετε υπό το κράτος του πανικού.** Φροντίστε οι ενέργειές σας να είναι ήρεμες και μεθοδικές.

Το πλήρες κείμενο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Κρίσεων υπάρχει αναρτημένο στο ιστολόγιο του σχολείου, όπου μπορείτε να το διαβάσετε.

17 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΣΤ

17.1 Δελτίο αυτοψίας για τον έλεγχο μη δομικής τρωτότητας κτιρίων

20 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η**20.1 Χρήσιμα Τηλέφωνα**

Διεύθυνση Π.Ε. Εύβοιας 22213-52728/ 52700/ 52710

Ενιαίος Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης.....112

Κέντρο Υγείας	Αστυνομικό Τμήμα Αλιβερίου	Πυροσβεστική	Δημαρχείο
22222	22100	23199	24994
22835	22200	23151	22555
22703	23333		24444
22707			23832
29815			

20.2 Καταγραφή εξοπλισμού και μέσων

Εξοπλισμός, Εφόδια και Συστήματα Πυροπροστασίας	Περιγραφή
Είδη Πρώτων Βοηθειών	
Εφόδια Έκτακτης Ανάγκης (φακός, μπαταρίες, τηλεβόας κ.λπ)	
Συστήματα Ενεργητικής Πυροπροστασίας ανά χώρο	
Συστήματα προειδοποίησης, συναγερμού κ.ά.	
Συστήματα παροχής εφεδρικής ενέργειας	
Τρόποι επικοινωνίας με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες	